

DOLENJSKI LIST

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva okraja Novo mesto

LASTNIK IN IZDAJATELJ: Okrajni odbor SZDL Novo mesto — Izjava vsako sredo — Posamezna številka 10 din — LETNA NAROČNINA 480 din, polletna 240 din, četrtletna 120 din; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 900 din oziroma 3 amer. dolarje — TEK. RACUN pri Komunalni banki v Novem mestu štev. 60-KB-16-Z-24

Stev. 51 (405)

LETNO VIII.

NOVO MESTO, 18. DECEMBRA 1957

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predel Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenarocenih rokopisov ne vracamo — TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalce« v Ljubljani

PRED 22. DECEMBROM — DNEVOM JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE

Dan JLA - praznik vseh naših ljudi

Pred izidom današnje številke smo obiskali v Novem mestu tovariša polkovnika Sima Livadova in mu v imenu vseh naročnikov in bralcev Dolenjskega lista čestitali za 22. december — Dan jugoslovanske ljudske armade. Hkrati smo ga naprosili, da nam je odgovoril na nekaj vprašanj, ki nas zanimajo ob proslavljanju 16. obletnice ustanovitve naše ljudske vojske.

Kako sodite, tovariš polkovnik, o sedanjem povezavi med ljudstvom in njegovo armado in kako ste konkretno s tako povezavo zadovoljni v Novem mestu?

Stiki med armado in ljudsko oblastjo ter organizacijami so precej dobri. V letosnjem jubilejnem letu naše vojske smo imeli vrsto skupnih proslav in prireditve, tako n. pr. za 1. maj, Dan mladosti, 40. obletnico oktobrske revolucije in ob različnih drugih slovenskih. Nekatere organizacije in mladina so priredili več proslav za borce JLA, pa tudi mi smo med letom pogosto nastopali. Bilo je tudi več fizkulturnih srečanj in tekmovanj. Menim, da smo imeli letos zares jubilejno leto — pomislite samo na prvič množično proslavljeni Dan mladosti, na 15-letnico ustanovitve JLA in veliko 40-letnico Oktobra. Prav zato bi lahko v skupnem so-

V soboto slavnostna akademija v čast Dneva JLA

V dvorcu Doma ljudske prosvete bo v soboto, 21. decembra, ob 20. uri slavnostna akademija v počasnitve dneva JLA. Umetniški spored na akademiji bodo izvajali člani zagrebške opere, hrvaškega narodnega gledališča, člani baleta, plesni ansambel Lado, vojaška godba in člani PD Dušan Jereb.

28. decembra bo v Dolenjskih Toplicah okrajnu skupščino Svobod in prosvetnih društev

V soboto, 28. decembra, se bo ob 10. uri dopoldne začela v Dolenjskih Toplicah redna letna skupščina Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev. Po poročilih in razpravi bodo delegati društev izvolili nov okrajski plenum, sekretariat, nadzorni odbor in delegate za republiški kongres. Delegati in gostje naj pridejo v Toplice (vlaki in avtobusi) pravotično, ker se bo skupščina začela točno ob desetih dopoldne. Trajala bo ves dan, za prenosiča in prehrano bo poskrbljeno.

Notranjepolitični tedenski pregled

Se več za potrošnika

V četrtek se bo zadnjic sestala Zvezna ljudska skupščina tega sklica. Ker je potreba tako velika, da bomo teksilst morali uvažati v večjih količinah tudi prihodnje leto, čeprav je domača proizvodnja vsake leto večja. Omenili bi še uvoz pribora za razne športne n. pr. ribolov, proizvode iz plastičnih mas in najrazličnejše galanterijsko blago. Uvozimo bomo tudi precej fotoaparatorje, glasbenih instrumentov, koles, motorjev pa tudi nekaj osebnih avtomobilov, ki bodo namenjeni potrošnikom, in bodo imeli zato nižjo ceno. Zmanjšal pa se bo uvoz porcelana in nekaterih električnih aparatorjev za gospodinjstvo, ker predvidevamo, da bo teh naprav izdelata precej več domača industrija. Vendar pa tudi tega uvoza ne bomo ukinili že zato, da ne bi skušale tovarne zaradi pomanjkanja blaga navajati cene. Iz povedanega sledi, da bo trg prihodnje leto še bolje založen s potrošnim blagom, večji uvoz pa bo zagotovil stabilne cene, kar je od vsega najbolj važno. Treba je namreč razdeliti sredstev šlo preveden denarja za prekomerno povečevanje družbenega ravni, bi nedvomno prišli v nasprotje z našimi materialnimi možnostmi. Tako nasprotje pa bi lahko prineslo med drugim tudi povečevanje cen in s tem posledice, ki smo jih že omenili. Potem ko skupščina sprejme omenjene zakone bo razpuščena, volitve pa bodo razpisane za prihodnjo pomlad.

Sicer smo že letos uvozili precej tekstila, toda potrebe so tako velike, da bomo teksilst morali uvažati v večjih količinah tudi prihodnje leto, čeprav je domača proizvodnja vsake leto večja. Omenili bi še uvoz pribora za razne športne n. pr. ribolov, proizvode iz plastičnih mas in najrazličnejše galanterijsko blago. Uvozimo bomo tudi precej fotoaparatorje, glasbenih instrumentov, koles, motorjev pa tudi nekaj osebnih avtomobilov, ki bodo namenjeni potrošnikom, in bodo imeli zato nižjo ceno. Zmanjšal pa se bo uvoz porcelana in nekaterih električnih aparatorjev za gospodinjstvo, ker predvidevamo, da bo teh naprav izdelata precej več domača industrija. Vendar pa tudi tega uvoza ne bomo ukinili že zato, da ne bi skušale tovarne zaradi pomanjkanja blaga navajati cene. Iz povedanega sledi, da bo trg prihodnje leto še bolje založen s potrošnim blagom, večji uvoz pa bo zagotovil stabilne cene, kar je od vsega najbolj važno. Treba je namreč razdeliti sredstev šlo preveden denarja za prekomerno povečevanje družbenega ravni, bi nedvomno prišli v nasprotje z našimi materialnimi možnostmi. Tako nasprotje pa bi lahko prineslo med drugim tudi povečevanje cen in s tem posledice, ki smo jih že omenili. Potem ko skupščina sprejme omenjene zakone bo razpuščena, volitve pa bodo razpisane za prihodnjo pomlad.

podjetju. Z odločbami tega načrta je gospodarskim organizacijam omogočeno, da lahko minimalne dohodke povečajo za največ 50 odstotkov pred spremetjem zaključnega računa. To pomeni, da gospodarske organizacije lahko med letom do zaključnega računa lahko razdeli med zaposlene delavce po dve in pol plači v skladu z dosedanjimi tarifimi postavkami. Menimo, da to v bistvu ni omejitev, ki bi kršila pravice samoupravnih organov, saj je treba upoštevati, da bi sicer lahko nekatere podjetja pretiravala in razdelila tudi po 12 ali celo 24 dodatnih plač, kot se je to zgodilo v nekem podjetju. Po odobritvi zaključnega računa pa bo čisti dohodek delila gospodarska organizacija, kakor bo hotela. Predvidene niso nobene omejitve. Podjetje bo lahko uporabilo čisti dohodek za povečanje plač, ali pa ga porazdelilo v skladu kakor v rezervni sklad, sklad obratnih sredstev itd. Na sklad za skupno potrošnjo je uveden 20-odstotni davek, ki ga bo podjetje dolžno plačati v proračune politično-territorialnih enot. S tem naj bi dosegli usmerjanje investicij, ki bodo uporabljeni za povečevanje proizvodnje ali razširjeno reprodukcijo, kot pravimo z drugo besedo. Ce bi namreč že v prvem letu svobodne razdelitve sredstev šlo preveden denarja za prekomerno povečevanje družbenega ravni, bi nedvomno prišli v nasprotje z našimi materialnimi možnostmi. Tako nasprotje pa bi lahko prineslo med drugim tudi povečevanje cen in s tem posledice, ki smo jih že omenili. Potem ko skupščina sprejme omenjene zakone bo razpuščena, volitve pa bodo razpisane za prihodnjo pomlad.

Zakon o sredstvih gospodarskih organizacij, ki smo ga omenili v uodusu, urejuje razdeljevanje tistega dela sredstev, ki bo po novih predpisih ostalo

Stev. 51 (405)

LETNO VIII.

NOVO MESTO, 18. DECEMBRA 1957

UREJUJE uredniški odbor — Odgovorni urednik Tone Gošnik — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 30 — Poštni predel Novo mesto 33 — TELEFON uredništva in uprave št. 127 — Nenarocenih rokopisov ne vracamo — TISKA Casopisno podjetje »Slovenski poročevalci« v Ljubljani

VRHOVNI KOMANDANT JUGOSLOVANSKE LJUDSKE ARMADE MARSAL JOSIP BROZ TITO JE PRED KRATKIM SPREJEL ČESTITKE VSEH ČLANOV CK ZKJ. MINILO JE NAMREC ZE 20 LET, ODKAR JE TOVARIS TITO POSTAL GENERALNI SEKRETAR KOMUNISTIČNE PARTIJE JUGOSLAVIE. — »DOSEŽENO JE BILO TISTO, KAR JE OSNOVNO — ENOTOST, IN TO V CENTRALNEM KOMITEU IN V VRSTAH CLANSTVA NAŠE PARTIJE... JE OB TEJ PRILOZNOSTI MED DRUGIM DEJAL TOVARIS TITO.«

raznih društev in organizacij v Novem mestu že dela več Vaših sodelavev; ali so bile tu oblike sodelovanja primerné?

V organih družbenega upravljanja, v odborih

— Mislim, da je to sodelovanje dobro. Naši oficirji in uslužbenici so prebivalci mesta in prav tako kot vsak drugi meščan poznajo in občutijo napredok, pa seveda tudi polmanjkljivosti v življenju mesta. Naši tovariši radi sodelujejo v organizacijah, društvenih in drugih, zlasti še na zborih volivcev. Cudim se pa, da novomeški volivci vedno čakajo, da jim take zbrane sklice šele občinski odbor. Precej je perečih vprašanj, ki bi jih moral ljudje bolj kazati odbornikom in jim pri tem seveda tudi več pomagati. — Sem sodi tudi boleče stanovanjsko vprašanje, ki je hudo za nas in za občino. Naslopih pa so naši stiki z oblastjo kot rečeno dobrski.

Morda še besedo o kulturno-prosvetni dejavnosti v mestu in o sodelovanju na tem področju?

— To je zelo važno vprašanje. Vrsta prireditve, zabav in najrazličnejših predavanj v Domu JLA — vse to je lahko samo sestavni del kulturnega življenja Novega mesta. Saj veste, da smo organizirali več zelo kvalitetnih del Kulturne prireditve v načrtu domu bi morale biti stari stvari. Svet smo pri vprašanju stalnega, neprekjinega povezovanja skozi vse leto. Menim pa na primer, da oba kinematografa ne dela načrtno in skupno. Novo mesto ne more biti brez dveh kinematografov, to smo že spoznali.

Sicer pa ne bi smeli pozabiti: smo del ljudstva, le da v uniformah. Novo mesto je tesno povezano z revolucijo in z vso rastjo in izgradnjo naše

(Nadaljevanje na 3. strani)

MANIFEST MIRU Socializem - bodočnost sveta

Delavci in kmetje! Delavci na področju znanosti in kulture! Ljudje dobre volje vseh dežel!

Na vas, na vaš razum, na vaša srca se obračamo predstavniki komunističnih in delavskih partij raznih dežel, ki smo se zbrali v Moskvi na proslavi 40-letnice velike oktobrske socialistične revolucije.

Vsem so še žive v spominu tegobe, suravnosti in krutosti druge svetovne vojne. Njeni krvavi sledovi še niso povsem zbrisani in že visi nad domovimi mirnih mest in vasi senca strašne pošasti nove, stokrat bolj rušilne vojne. Zdaj ni na svetu nobene dežele, v kateri nevarnost nove vojne ne bi nenehoma visela nad domačimi ognjišči, kjer ne bi kalila radosť življenja, kjer ne bi zastavljala vznemirjenja polnih vprašanj. Kaj bi jutri, čez mesec dni, čez leto dni? Ali bodo znova v ognju vojne goreli naši domovi, vitem bo kodo atomski in hidro bombi, ki uničujejo vse, prisne nemadno smrt nam in našim otrokom?

Narodi so si že v dveh svetovnih vojnah predobili bridek izkušnje. Preprosti ljudje, ki morajo prispevati v vojni vlahri največje žrtve, vedo, da prinaša vsaka naslednja vojna še bolj hujše trpljenje, da uniči več dežel, ubije več ljudi, zapusti edalje strasnejše in trajnejše posledice.

Prva svetovna vojna, ki so jo izvrale velike imperialistične države, začela pa nemški militarizem, je terjala življenje milijonov ljudi. Milijonom je uničila združevanje in napravila iz njih invalidne. Vojska je prisiliла cele narode, da so trpeljili v pomankanju.

Druga svetovna vojna, katerega zmagovalnik je bil nemški fašizem, je priveda do tega, da so bile v vojno vlahri potegnjene ne samo velike armade, ne samo oborožene fronte. Letalske bombe so rušile odprtia mesta, ubijale na tisoče in sto tisoč mirelnih civilnih prebivalcev, v senci hitlerjevskih taborišč, v plinskih celicah pa je umrlo na milijone ženskih, ženskih in otrok. Velikanska gromota sredstva, s katerimi bi lahko zgradili na tisoče evropskih mest, nahranili in oblikovali cele narode, so služila uničevanju, smrti. Nad 30 milijonov človeških živiljen, če ne računamo milijonov ranjenih in pošabiljenih, je požara druga svetovna vojna in zadnje dni sta padli na odprtji Japonski mest prvi atomski bombi, ta opisljiva nevarnost močnega ubijanja ljudi v prihodnje.

Ni potrebo ne znanje znanstvenikov ne domišljija pesnikov, da rečemo, da bi prihodnja

Najboljša pri prvem cepljenju: KOSTANJEVICA - PODBOČJE!

Nova presenečenja nagradnega žrebčanja!

Na številna vprašanja naših naročnikov sporočamo, da smo dobili došoj od dolenjskih podjetij naslednje dragocene nagrade za veliko novogodino:

Tovarna šivalnih strojev »MIRNA«

prispeva

SIVALNI STROJ

MIRNA

VРЕМЕ

za čas od 29. do 30. dec.

Padavine pričakujemo okoli 22. in 26. in okoli 30. decembra, druge dni bo suho vreme. Temperatura bo padla okoli 22. in zlasti okoli 26. decembra, ko hkrati pričakujemo močno burjo: vmes se bo temperatura po stopom dvignila.

Vredno je vedeti, da so došli do 20-odstotnega povečanja vremena.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Prečiščeni vremenski podatki so bili pridobljeni v tem boju za mir. To plemenito stvar so podprli naši ljudje po vsem svetu. Vendar pa se si lastni mirni posredniki obvezovali žrebčivo pred novo katastrofo, pred drugo svetovno vojno.

Socializem - bodočnost sveta

(Prenos s 1. strani)
zveza pa je bila takrat edina dežela, ki se je dosledno borila za ohranitev miru.
Toda nobena komunistična partija, nobena socialistična dežela nima razlogov, ki bi vzpostavili vojno in vojaški napad na druge dežele za osvajanje tujih ozemelj. Sovjetska zveza in Ljudska Kitajska imata ogromna prostranstva temelji na nešteto naravnih bogastev. V nobeni socialistični deželi ni razreda ne socialnega sloja prebivalstva, ki bi si želeli vojno. Tam so na krmili delavce in kmetje, ki so v vseh vojnah prispevali največje žrtve. Mar morejo zdaj želite novo vojno. Cilj komunistov je, da ustvarijo družbo, v kateri bo zagotovljena splošna blaginja, razenec vseh narodov, vedni mir med narodi. Socialističnim deželam je potreben za ustvaritev takšne družbe trden mir. Toda so komunisti najdoslednejši nasprotniki vojne, najodločnejši boreci za mir.

Socialistične dežele nočejo nobenemu narodu usiliti svojega družbenega in političnega reda. Socialistične dežele so trdno preričane o negibni zmagi socializma, vedo pa tudi, da socializma ni več uporabiti od zunaj, da mora biti predvsem sad nofranega boja delavškega razreda in vseh naprednih sil v vsaki deželi.

Zato so socialistične dežele daleč od tega, da bi se vmešavale v notranje zadeve drugih dežel, ne dopuščajo pa tudi, da bi se drugi vmešavali v njihove notranje zadeve. Zato trdite, da socialistične dežele ogrožajo mir s tem, da hodejo kakor poskus, da bi presleplili miroljubne ljudi.

Mir lahko ohranimo samo s pogojem, če vsi, ki ljubijo mir, zdržijo svoje napore, povečajo bndnost nasprotni poskusom vojnih hujščev, če vsi do kraja domnejo, da je njihova sveta dolžnost krepiti boj za zaščito miru, ki mu grozi nevernost.

Mi komunisti pravimo zdaj, da je moč vojno preprečiti, ohraniti mir. Mi govorimo to v trdnu prepricaju, ker je potolaj na svetu zdaj druženja, razmerje med silami drugačno.

Dežela Sovjetov, porojava v veliki oktobrski revoluciji, ni več osamljena in izločena. Po zmagi nad fašizmom je bil ustvarjen ogromen svet socializma, ki šteje blizu milijard ljudi. V tehnji po miru in mednarodnem sodelovanju, po mirni koeksistenci raznih družbenih redov, z ramo ob ramu s Sovjetsko zvezo gre druga velika socialistična sila Ljudska Kitajska, za iste miroljubne cilje se bore evropske in azijske dežele ljudskih demokracij.

Nesluteni razvoj industrije, znanosti in tehnik v Sovjetski zvezi in drugih socialističnih deželah stoji miru, ki močna ovira v natanju vojn.

Na svetovnem področju je zrasla že druga nova sila. Oktobrska revolucija je vzdržala koloniale narode, ki so se že odresli ali pa se odresajo jarma staleste odvianosti in ki hočejo živeti v miru, ki ne dopuščajo vmešavanja imperialističnih sil v svoje notranje zadeve. Da bi se rešili zaostalosti in bede, uveljavljajo politiko miru in neutralnosti, politiko znanih spetih načel — medsebojnega spoštovanja, nedotakljivosti in suverenosti ozemelja, nemapadanja, nevmešavanja v notranje zadeve drugih, enakopravnosti in medsebojne koristi, mirne koeksistencije.

Ne samo narodi socialističnih dežel, ne samo narodi Vzhoda nočejo vojne. Vojno sevražilo tudi narodi kapitalističnih dežel na Zahodu, ki so dvakrat sami okusili.

Sile miru so ogromne. Te sile lahko ne dopuste vojne, lahko ohranijo mir. Toda mi komunisti vidimo svojo dolžnost v tem, da opozorimo vse ljudi na svetu, da nevarnost pošastne, mortline vojne še ni minila.

Od kod izvirja nevarnost za mir, za varnost narodov? Na vojni so zainteresirani, o vojni sanjarijo kapitalistični monopolji, ki so v obhici svetovnih vojn in v sodobnem tekmovanju v oboroževanju sile obogatili. Tekmovanje v oboroževanju, ki prinaša monopolom velikanske dobičke, je čedalje težje breme na ramenih delovnih ljudi in zelo slablji gospodarski položaj dežele. Pod pritiskom kapitalističnih monopolov, zlasti ameriških, vladajoči krogi nekih kapitalističnih držav odklanjajo predlage o razorozlitvi,

o propovedi atomskega orožja in o drugih ukrepih, usmerjenih na to, da bi preprečili novo vojno. V Organizaciji združenih narodov so miroljubne dežele sprožile mnogo dobrih predlogov, katerih izglasovanje bi okrepilo mlir, zmanjšalo nevarnost nove vojne. Nihče ne more zanikit, da predlogi, predloženi v proučevanju OZN o vprašanjih o opustitvi tekmovanja v oboroževanju in o vrnitvi nevarnosti atomske vojne, o mirni koeksistenci držav, o razvoju gospodarskega sodelovanja med njimi, ki je odločilen činitelj za nujno potrebno zaupanje v stikih med državami, ustreza življenskemu koristim vseh narodov. Od ureditve teh vprašanj je v veliki meri odvisna usoda miru, usoda vodnih rodov. Ti predlogi zadevajo na aktiven odpor tistih, ki so zainteresirani na ohranitvi mednarodne ne-potestnosti.

Na tisoče časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

Misleč časnikov in radijskih postaj dan za dan tri naredom ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in drugih kapitalističnih dežel, da avtoštevni komunizem baje ogrožen njihovo slobodo, njihov način življenja, njihov mirni obstojo.

22. december - naš praznik

(Prenos s 1. strani)

domovine, tako da res ni nobenega vzroka za kakršnokoli razvojenost. Skupna korist terja večjo koordinacijo dela tudi v kulturnoprosvetnem področju. Moči, sredstva in možnosti za to imamo na obeh straneh.

Kako ocenjujete predvojaško vzgojo in ostalo izvenarmadno vzgojo mladine v novomeškem okraju?

Jugoslavija je zanimiva delžela. Že po geografskem položaju smo tako »postavljeni«, da nas v zgodbini ni nič obšlo. Ob nas so se spotikali in nas napadali najrazličnejši narodi. Zato je za nas življensko važno: biti vedno pripravljen! Nikoli nismo bili okupatorji; vsa naša zgodovina je krvava povest večne obrambe. Bi bila za to samo armada dovolj? Ne, ves narod se mora za obrambo svobode vedno pripravljati! V tem delu je pa najvažnejši činitelj mladina. Mladini nosi same ideje, veliko združ in ugaja ji, da brani svoje ideale. Ko ocenjujemo torej to delo, menim, da bi morda lahko naredili predvojaško vzgojo privlačnejšo z boljšo organizacijo. Tudi njeni materialni podlaga bi bila lahko boljša. Večjo pomoč potrebujejo občinski svetci za kulturo in prosveto, moralno in materialno, da bodo stopili tudi s predvojaško vzgojo, kar naprej. Pomen stalne pripravljenosti vsega ljudstva in njegove armade menda ni treba posebej poudarjati, saj nas o vsem tem nedavna preteklost in razgibana sedanjost dovolj živopisno pričipričata. Vrednost predvojaške vzgoje je torej očitna, saj gre za mladino, pred katero je življenje, moč in bodočnost.

Tovariš polkovnik, v našem okraju je precej rezervnih oficirjev; ali so organizacije UROJ naše pravilne oblike stalne in delovne povezave z aktivnim kadrom JLA? Se Vam dozdeva, da je bilo za nadaljnjo vzgojo rezervnega oficirskega kadra v okraju dovolj narejenega?

Dobro ste vprašali. V našem garnizonu smo zelo zain-

teresirani, da imamo dobro izvezban rezervni kader, ki mora biti vsestransko sposoben. Dolenjska je dala za svobodo največ, kar je mogla. Na to računamo, obratiti se pa moramo seveda tudi na mlado generacijo, ki prihaja in ki mora imeti prav take kvalitete. Sodelovanje z UROJ je bilo

Tovariš polkovnik Simo Liveda nam je v razgovoru ponovno poudaril: »praznik armade je praznik vsega našega ljudstva!«

Tega nikdar ne pozabimo!

Na tem področju so več možnosti, da dosežemo še več kot se že dela. Ne pozabimo na Rog, na druge znane kraje, partizanske bojnišnice in tiskarne, na kraje, kjer so bile ustanovljene brigade in kjer so bile znatenite bitki! Tu imajo predvojaška vzgoja, taborniki, partizan in drugi nešteto priložnosti, da na terenu mladina podoživlja, kako so se njihovi otčetje in starejši bratje borili za svobodo. Vse to, kar smo ustvarili, nas zadoljuje — zdaj in v bodoče. Tu nam črpa mladina ljubezen do domovine, pridobiva vztrajnost, odpornost, večine, gojijo tovarštvo in si privzgajajo še

Povezavo med aktivnimi in rezervnimi oficirji bi kazalo utrditi tudi z živahnijo družbenostjo. V celoti smo tudi tu dosegli letos velik napredok, vseh možnosti pa še nismo izkoristili.«

Zveza borcev, taborniki in razne druge organizacije ter društva goje tradicijo NOB, često s pomočjo Vaših enot. Kaj menite, tovariš polkovnik, o takih oblikah vzgoje naših ljudi in kako bi armada tu še lahko pomagala, da bi ostale te velike tradicije kar najbolj žive?

Zelo koristne so vse organizacije, ki na najrazličnejše načine krepijo patriotsko zavest državljanov in s tem obrambno-moč domovine. Tradicijo NOB so izredno dragocene. Srečen sem, kadarkoli lahko nudimo pomoč vsakomur, ki to dela in to gojidejmo jo v okviru naših možnosti, ko posodimo n. pr. radijske postaje, orodje, konje in druga naša sredstva. Tu bomo vedno radi pomagali moralno in organizacijsko.

Tovariš polkovnik Simo Liveda nam je v razgovoru ponovno poudaril: »praznik armade je praznik vsega našega ljudstva!«

Tega nikdar ne pozabimo!

Na tem področju so več možnosti, da dosežemo še več kot se že dela. Ne pozabimo na Rog, na druge znane kraje, partizanske bojnišnice in tiskarne, na kraje, kjer so bile ustanovljene brigade in kjer so bile znatenite bitki! Tu imajo predvojaška vzgoja, taborniki, partizan in drugi nešteto priložnosti, da na terenu mladina podoživlja, kako so se njihovi otčetje in starejši bratje borili za svobodo. Vse to, kar smo ustvarili, nas zadoljuje — zdaj in v bodoče. Tu nam črpa mladina ljubezen do domovine, pridobiva vztrajnost, odpornost, večine, gojijo tovarštvo in si privzgajajo še

vse druge vrline, ki ji koristijo tudi v poklicu, družini in javnosti.«

In Vaše osebne želje ob prazniku armade?

»Dan JLA je tesno povezan z vsem našim delom za ustavnovitev, utrditev in zgraditev socialistične domovine. Bolj se odmikamo od prvih dñnjene ustanovitve, toliko jasnejsi in razumljivejsi so za nas vsi takratni dñdnešnji sklepi tovarša Tita o ustanovitve prve regularne enote naše ljudske armade. Vedel in videl je, da so pred nami ogromne naloge in cilj še daleč, da ga bomo lahko dosegli samo z močjo, oboroženo silo vsega ljudstva. Partizanski oddeli, načrtna rast ljudske vojske in vse naše ljudske oblasti — vse so zgodovinski temelji nove Jugoslavije. Zato želim, da bi vsi občutili:«

22. december ni samo praznik armade, temveč praznik vseh naših ljudi! Ne moremo ga ločiti od načrtnih dni naše revolucije, z njimi je zraščen v eno. Želim, da bi ga iskreni praznovali; želim še, da bi poglobili osebne sihke in združili vse naše sile, da bomo v bodoče dosegli še več kot smo doslej.«

Tone Gošnik

Za Dan JLA pozdravljajo

Dolenjski fantje, ki bodo vojaški rok v Kravujevcu skoraj odslužili, lepo pozdravljajo vse svoje domače in znance ter jim želijo hkrati tudi srečno Novo leto:

Jože Poglavac, Jože Zalik, Jože Zore, Jože Stražar, Stane Zagorec, Ignac Tomec, Ciril Kuhej in Karel Pajk.

V topljem objemu garnizona

Do včeraj smo sedeli v šolskih klopi, pridno delali za tovarniški stroji, obdelovali prostražna polja, raziskovali nove ideje skozi vasi. Taka je mladost. Brez te odlike si naši mladostne bi bili mogli zamisliti.

Slišali smo, brali in občudovali dela naših slavnih prednikov. Ta dela, se vedno nedokončana, so nas vabila, da jih dogradimo. Da vnesemo vanje kar je novo, napredno, in da takoj za vselej pokopljemo vse staro in nazadnjško. In ko smo vse to ustvarili, so nam bila v mislih začeta dela nedavnih, toda slavnih prednikov, bogata prostranstva domovine in vojak, ki budno, neomajno stoji na strazi, čuvajoč naša življena, svobodo in svetla dela pred neznanimi grabežljivci.

In tudi za nas je prišel čas, ko smo testo na prvi pričeli puške, ko smo pogumno, ponosno, z visoko dvignjeno glavo

stopili na branik domovine. Da izpolnimo njeni stolnici želje, kateri je bila nestekotonata teptana, ponizana, zastreljena. Da imadim ščitimo življenje, katero jih najboljje ustrezta; da bodo brezmejno srečni in svobodni! Svoboda je naša stara tradicija. Zaradi tega čutimo vsečno vlogo in v tem posluh v topljem objemu garnizona.

Sleheni dan in našem vsakodnevnem življenju je lep in nezaposlen. Starinjski mesec je minilo od našega prvega srečanja. Nam pa se zdi, da je to bilo še nedavno, včeraj. Tople solze mater, sester, deklet. Te solze ne pomenijo vselej žalost. Te solze so le znanilice slovesa, toplega, millega in dragega. Pomenijo isto, kakor pesmi veselih, nasmehajte tovaršev. Te solze so prošnja, rotenje matere, ki izraža veliko in svetlo misel: »Sin moj, budi dober; hrabro in pošteno čuvaj domovino. Ne osramoti me na moje stare dni!«

Tri zgodbe o tovarištvu

Tovariš je zamenjal brata, mater, prijatelja. Marsikaj lepega je polvalnega bi lahko povzdal o našem tovarištvu. O tem, kako je bilo na nekem napornem maršu. V slabem vremenu

smo morali prehoditi še dolgi deset kilometrov. Po zasneženi poti nam je zaspaval mrzel temelj, moči so nam pojavljale. Tovariš so začeli zaostajati za dolgo kolono. Dobro se spominjam premraženih obrazov mojih tovaršev: Bobič, Hložan, Kitancovšek, Župarič zaostajajo čedalje bolj. Pa tudi nam je bilo težko. Toda ljubezen do tovarišev je premagal vse težave. Sli smo k njim, jih bordini in si razen svojega tovara naprtili na ramen še njihove stvari in orožje.

Ali pa na primer, kako so tovariši kupili tovariu novo obliko. Bili je reben, doma iz neke zakotne bosenske vase. Sitrki mu niso postali oblike. In sram ga je bilo. Izogibal se je tovarišev, iskal samotno mesto. Toda tovariši so vendar zvedeli in kupili mu novo obliko. Ni vedel, kako bi se jim zahvalil. To je njegov najdražji spomin na novomeški garnizon.

Winston Churchill v svojem govoru dne 22. februarja 1944 v Spodnjem domu:

Lepa je tudi: zdoba o dveh mladih učiteljih — Baklicu in Nedeljkovšku. Ganijev je bil trenutek, ko so nedavno na tečaju za nešpismene tovarisi pravili izpit. Ni bilo konca ne krajca veselja v lepo urejenem vojaškem klubu. Do nedavna nešpismeni fantje so prvič pisali domov pisma o svojem življenju in delu, o tovarištvu in o dveh mladih učiteljih, ki sta žrtvovala svoj prosti čas za svoje nešpismene tovariste.

V pričakovanju praznika

Pričakujem dan rojstva naše Armade — 22. december — smo ponosni na uspehe, ki smo jih dosegli na vseh področjih vojaškega življenja in dela. Tekmovanje po enotah so veliko prispevalo, da so naši uspehi

izkreno čestitamo

za 22. december vsem

našim bralcem v vr-

stih JLA.

Uradništvo.

Pred šestnajstimi leti je bila z odlokom Centralnega komiteja KPJ in Vrhovnega štaba POJ formirana prva regularna enota narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije — Prva proletarska brigada.

Nagli pritok borcev v obstoječe partizanske enote kakor tudi formiranje novih odredov in brigad je omogočilo Vrhovnemu štabu, da je preseči na višjo stopnjo organizacije oboroženih sil, ki so zrasle med ljudsko revolucijo. Porajala se je na narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije, v kateri so se mimo partizanskih odredov pojavitve tudi divizijski in korpusi.

Ta prehod na kvalitetno novo organizacijo oboroženih sil, čeprav postopen, je bil odločilen za nadaljnji uspešni razvoj ljudske revolucije, kajti njeni gibanje bi bilo brez močnih oboroženih sil nemogoče. Prav v tem je zgodovinski pomen odloka CK KPJ in VS POJ za formiranje prve regularne enote narodnoosvobodilne vojske Jugoslavije 22. decembra leta 1941.

OB DNEVU JLA

Tudi letos, kakor ob sleherni proslavi dneva JLA, se vračamo na ta trenutek rojstva naše prve regularne enote, na njeno pot in zmage, kajti organiziranje armade, vzpostavljen z organiziranjem prvih odborov ljudske oblasti — vse so zgodovinski temelji našega ljudskega življenja in revolucije. Zato je presečen let, kar danes imamo in na čemer gradimo vse, kar je novo: pomenilo je prečiščanje ljudske vstave v revoluciji, uporniških enot na v regularno armado.

Z letošnjim dnevom Jugoslovanske ljudske armade se zaključuje pomembno razdoblje v razvoju oboroženih sil. Ta dan proslavljamo v znamenu velikih uspehov naše države na področju graditve in razvoja proizvodnjalnih sil in socialistične demokracije, v borbi za aktívno koeksistenco, za mir in napredek Slovenske.

Za naše narode pa tudi za armado je pomenilo uspehov v tem, da so oni dali perspektivo razvoja socializma, krekoči uvrstili enotnost delavškega razreda in ljudstva, ga mobilizirali za nove napore v graditvi naše države in s tem ustvarili vse pogoje za razvoj oboroženih sil.

V sedanjih mednarodnih odnosih predstavlja naša armada neogibno komponento socialističnega razvoja. Zato tudi njeni krepitev se stopnje, ki jo odrejajo naše materialne možnosti, lahko samo pozitivno vpliva na socialistični razvoj. Zaradi tega so naši narodi v povojnem razvoju doprinesli velikansko življenje, da bi si zgradili materialne osnove naše družbe in tako so si ustvarili lastne sile za narodno obrambo.

Naše gospodarstvo je doseglo ravnen, ki omogoča proizvodnjo različne opreme in oborožitve

za potrebe armade. Razen modernizacije terja sodobna armada edalje več motorizirajočih mehanizacij in zanjo so pri nas že ustvarjeni vsi pogoji. Vso našo skupnost čakajo novi naporji za nadaljnji dvig proizvodnjalnih sil, naporji, ki bodo močno vplivali, da bi naša armada opremljena z vso moderno oborožitvijo, tehniko in opremo.

V skladu z naporji skupnosti in ljudstva, da se ustvarijo čim ugodnejši materialni pogoji za našo armado, si obetamo velike uspešce za nočnejši razvoj armade. Na hvalo svojem starešinskemu kadrui, od vrhovnega komandanta tovarša Tita pa do najnižjega starešine in vojaka, da armada uvrstila svojo notranjo organizacijo, izpopolnila vežbanje, si osvojila nove pridobitve na področju vojne tehnike, dvignila svoje notranje odnose na višjo stopnjo, razvila zavestno disciplino in moralno politično enotnost v skladu z ekonomskim in družbenim razvojem.

Za ohranitev neodvisnosti in napredka naše države je nujno, da imamo tudi v prihodnje močno armado, neglede na to, da razvoj mednarodnih odnosov zmanjšuje napetost med narodi. Narodna obramba je predmet nenehne in velike pozornosti našega državnega in partijskega vodstva. Modernizacija armade in njena organizacija v skladu s potrebami naše države je stalna skrb naše družbe.

Naša armada, sad naše ljudske revolucije in socialistična, da po svojem značaju globoko ljudska in po svoji funkciji usmerjena v obrambo neodvisnosti naše države in v mirno graditev socialističnih družbenih odnosov.

V naši armadi odnos med vojakom in vodstvom je vse bolj napred, kadar so vladali v predvojni Jugoslaviji, ampak je to odnos sodelovanja in vzajemne pomoči vojakov in vodilnega kadrui. To je tovarška skupnost zavednih borcev — graditeljev socialističnega vodstva. Zaradi tega tudi imamo v naši armadi zavestno disciplino, ki izvira iz moralne zavesti njenih prednikov.

Jasno je, da mora vsaka revolucionarna spremljiva v socialističnih družbenih odnosih med ljudi vplivati tudi na medsebojne odnose v armadi. To je tisto kvalitetno, novo, kar je ustvarjeno v naši armadi, kar je doleta dovoljno in sposobno, da brani neodvisnost naše države.

Danes, pred 22. decembrom — praznikom naše armade, lahko ugotovimo, da so njeni predniki dosegli vse te velike uspeše in da so napišali, žetvovati zanjo, obredili lepe in bogate sadove.

D. Bojančić

Enote JLA zgradile novo cesto s Primorsko in Gorenjsko

11. decembra so na Petrovem brdu slavostno izročili v program novo 14 kilometrov dolgo cesto, ki veže Primorsko z Gorenjsko. Ta nova prometna

čila je zdaj najkrajša pot, ki veže S

Obisk v novomeškem Domu JLA

Pred praznikom naše armade smo obiskali tudi upravnika Doma JLA v Novem mestu in mu postavili več vprašanj, na katera je rad odgovoril. Obsežno in pomembno kulturno prosvetno delo Doma JLA je v nemali meri zasluga prizadevnega upravnika tovariša kapetana Dušana Bojančiča.

Dom JLA ima v kulturnem življenju Novega mesta edaj vidnejšo in pomembnejšo vlogo s svojimi raznimi prizadevimi, gostovanji in kvalitetnimi filmi. Tovariš kapetan, kaj vse zajema dejavnost Dom-a JLA?

Dom JLA v našem mestu je po svojem značaju, ciljih in načinu ustanova, ki se ukvarja z ideološko-političnimi vprašanjami, s strokovnimi in kulturnoprosvetnimi nalogami, kakor tudi z organizacijo kulturnozabavnega življenja svojih članov in s popularizacijo JLA na terenu. Služi torej povezavi med svojimi člani in družbenimi političnimi organizacijami, kulturnimi ustanovami in sploh prebivalci Novega mesta.

Nedavno so v Domu JLA gostovali z veselim programom člani Radija Beograd. Kakšne prizadevimi in gostovanja imate v načrtu za blížnjo prihodnost?

Doslej je imel Dom JLA raznovrstni program. Zastopane so bile klasične in zabavne stvari, saj naše občinstvo želi obojih. To ravnotežje programa bomo ohranili tudi v prihodnjem letu, saj moramo zavoljiti vse obiskovalce. Dovolj bo dram, komedij in koncertov, prav tako pa ne bomo pozabili na tiste, ki si želijo zabavne glasbe, pesmi in humorja.

V kratkem imamo v načrtu gostovanja popularne vsebine: Ljubljanski oktet, pevsko-plesni ansambel (skupina Dalmatinec), gledališče »Komedia« iz Zagreba se predstavlja našemu občinstvu z »Gigie in komedijo« Tri proti ena, gledališče »Komedia« iz Beograda pa bo dalo »Nino« itd.

Za letno sezono ima Dom JLA v načrtu gostovanja članov Radija Beograd, Radija Skoplje, Radija Sarajevo in Radija Ljubljane.

Tudi poslej bomo skrbeli predvsem za kvaliteto. V tem oziru nam lahko veliko pomaga občinstvo s svojimi nasveti in pripomombami. Zato bomo organizirali z našimi obiskovalci posebno anketno gledje kvalitete naših prizadev.

Imate na sporedu vašega klinikašno posebno novitet?

Na sporedu naših klinika predstavimo tudi vnaprej filme različnega žanra in produkcije svetovne filmske proizvodnje. Prednost bodo spet imeli barvni filmi. Na sporedu bo več filmov domače proizvodnje, kakor doslej, ker čutimo moralno dolžnost, da podpremo domači film; menim, da ima tudi naše občinstvo moralno dolžnost, da ne podcenjuje filmov domače proizvodnje.

Poudariti moram tudi nekaj, kar je važno za naše najmlaj-

še: imeli bomo več otroških in mladinskih filmov, kakor dolej predvsem bodo to risani barvni filmi. Pri tem ne bomo dolgali na finančni učinek (ta je pri nas za otroške filme vedno negativen), saj nam gre predvsem za to, da storimo otrokom veselje s filmi, ki so za revije. Ali ima knjižnica obiskovalce?

Našim odraslim obiskovalcem pa bomo v bližnji prihodnosti med drugim pokazali tudi televi filme: »Nana«, »Moški, ki je ljubil rjavolasko«, »Putovostev Ševelškega brivca«, »Hija skrivenosti«, »Letni čas«, »Poni ekspres« itd.

V svojem repertoarju pa tma kino Domu JLA tudi ste-

deče filme: »Jokal bom jutri«, »Trije za revijo«, »Bigante«, »Clovek brez zvezde«, »Reka brez vrnitve«, »Vzvezda je rojena«, »Zlorecno srečanje«, »Hudičev vrte«, »Mlin ljubnosti«, »Nepozabiljena pesem«, »Prostora je še za enega«, »Princ Veliant«, »Kruh, ljubezen in ljubomisje« III. del. Večina filmov je posneta v ci-nemakopski tehniki.

Dom JLA ima tudi lepo knjižnico — srbsko-hrvatskih knjig: beletristične (domače in prevedene), strokovne, politične in druge literature, časopise, revije. Ali ima knjižnica obiskovalce?

Knjižnica Domu JLA šteje več tisoč knjig raznih vrst, od leposlovja do znanstvenih. Ime tudi svoje obiskovalce — člane Doma, katerim je v prvih urah nomenjena. Od civilistov obiskuje knjižnico manjše šte-

vilo rezervnih oficirjev. Nekateri očišči in podoficirji so letos prebrali že po 50 knjig, kar kaže, da je za knjižnico veliko zanimanja. Največ boro domače pisatelje, kar je vsekakor pozitivno, od tujih pa predvsem Francoze, Sovjetov in slike.

Imate morda kakšno posebno željo, ki bi jo radi sporobili prebivalcem Novega mesta v zvezi s kulturnoprosvetno vlogo Domu JLA?

V imenu Domu JLA se najlepše zahvaljujem vsem obiskovalcem kino predstav, zabavnih in plesnih večerov, gledaliških predstav in drugih gostovanj, ki jih organiziramo našem Domu. Obljubljamo našim obiskovalcem, da bomo res skušali ustreči njihovim željam glede umetniške, zabavne in estetske plati naših programov.

Nepotrebne težave

Zakaj zavarovanci, kendar so v staležu bolnikov, ne prejemajo od socialnega zavarovanja redno nadomestilo plače?

Zakon o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužencev je začel veljati v začetku leta 1955, prav tako tudi uredba za izvajanje zakona. Zakon in uredba določata, da pripada zavarovancu 90% njegovega zasluga v rednem delovnem času, kadar je v bolniškem stanju zaradi bolezni; zaradi nesreče pri delu pa pripada zavarovancu 100% nadomestila plače (zasluga v rednem, t. j. 8 urnem delovnem času), če je v bolniškem stanju več kot 7 dni, ker mu do 7 dni bolovanja plača podjetje. Za ženo — zavarovanko plača zavod za socialno zavarovanje v polovici znesku tudi do 7 dni, po 7 dneh pa izplačuje zavod celotni znesek. Uslužbenec v uradih in ustanovah, ki so plačani vnaprej, plača za prvi mesec bolezni ustanova kjer so zaposleni, naslednji mesec pa zavod za socialno zavarovanje.

Isti predpis določa, da ima zavarovane pravico do nadomestila plače v povprečnem znesku v zadnjih treh mesecih zasluga — v rednem delovnem času. Ker se pa zasluzek zavarovanca iz meseca v mesec menja, je zakonodajalec določil, da morajo gospodarska organizacije, uradni, ustanove, zadruge itd. ob vsakem primeru, kadar nujno delavce ali uslužbenec zbori se poškoduje in če pri zavarovancih (pri zavarovankah pa manj kot 7 dni) traja bolniško stanje več kot 7 dni, poslati Evidenčni list — potrdilo o plači v zadnjih treh mesecih,

ker drugače socialno zavarovanje ne more obradunati nadomestila plače. Zavarovanec, ki je sprejet v stalež poškodov, večkrat pa tudi sto in več zavarovanec čaka na nadomestilo plače od socialnega zavarovanja. Tega ne moremo vedeti dopuščati. Zelo bom hvaležen zavarovancem in odgovornim voditeljem podjetij za vsako opozorilo o pomanjkljivem poslovanju ZSZ v Novem mestu. Prav tako pa pozivam zavarovance, ki nekateri včasih nimačo pravilnega odnosa tako do socialnega zavarovanja, kakor tudi do zdravstvene službe, da to spremem, ker nekateri tudi ne upoštevajo navodil zdravnikov in tako zavlačujejo ozdravitev in tudi nimajo pravilnega odnosa do podjetij oz. ustanove kjer so zaposleni.

Te napake pa lahko brez vseh težav odpravimo.

Mira Pečirina, direktor Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje

Biserni jubilej gimnazijске mature

sta praznovala 27. novembra v Višnji gori univerzitetni profesor dr. Niko Zupančič in tamkajšnji dekan France Vidmar, zadnja dva prezivela tovariša od 14 abiturientov novomeške gimnazije iz leta 1897, med katerimi je bil tudi slovenski slikar in portretist Ivan Vavpotič (1877—1943).

Nered v štipendiranju

Ali je prav, kar delajo nekateri štipendisti-visokošolci?

»Prosim okrajinljudski odbor — komisijo za štipendije, da mi omogoči študij na pravni fakulteti v Ljubljani. Sem sin revnega staršev, ki mi ne more moči študirati. Do tega poklica imam izredno veselje in bljudam sodoben pravnik, ki bi bil z ljubljino vdan družbi. Pripravljen sem po končanem študiju službovati v vašem okraju ter z vami skleniti tozadne pogodbo, ki bi me vezala na vas...«

Tako se glase prošnje, ki jih sestavljajo naši mladi ljudje. Ce je možno, so le-te ugodno rešene in komisijo študentom dodeli štipendijo ter z njimi sklene pogodbo.

Tako sta doslej Okrajinljudski odbor Novo mesto in prav tako bivši črnomalski okraj štipendirala že mnoge študente pravne, gradbenne, ekonomskih, zdravstvene in prosvetne stroke. Mnogi so se iz šol vrnil ter se zaposlili v naših ustanovah in podjetjih.

Med njimi so pa tudi taki in celo precej jih je, ki na predvidena službena mesta niso hoteli priti. Z najrazličnejšimi izgovori so se izmikali pogodbam ter po diplomi enostavno odšli

izobrazbo. Kako more biti tak človek dober študent in kasneje dober, nesebiščen in pošten uslužbenec? Mnenja sem, da bi bila dolžnost študentskih organizacij, da takim pojavitvam naredi enkrat konec in da se vzgoja članstvo usmeri tudi v to stran. Take razvade in lov za družbenim denarjem niso v čast in ponos prav nikomur!

Pripravljeni moram, da bi bili pripravljeni štipendije tudi počasni, če bi to dovoljeval zakon! Sicer pa komisija tako daje občasno pomoči študentom. Nekateri dobiti tudi nagrade za posebno prizadevost pri učenju. Pomaga jim tudi organizacija Zvezde borcev.

Predjetjem in ustanovam, ki sprejemajo v službo mlade izobražence pa tole:

IZID NAGRADNEGA NATEČAJA za slikanico iz partizanskega življenja

ki sta ga v počastitev

Dneva borca in Dneva

štajere slovenske ljuds

ta razpisala julija 1957

Okrainljudski odbor Zvezde

borcev v Novem mestu v ure

dništvu Dolenjskega lista

Izmed poslanih 11 ro

kopisov je komisija Okra

jin odbora Zvezde borcev skle

nila nagraditi kot naj

boljše naslednje predlo

žene slikanice:

s 1. nagrado (50.000 din)

rokopis

»NEPOKORJENI

BREGOVI«

Avtor: Milan Baškič,

Celje, Dečkova cesta —

novi blok

z 2. nagrado (40.000 din)

rokopis

»S STISNJENO PESTJO«

Avtor: Jože Zamlijen,

Nova mesto

s 3. nagrado (30.000 din)

rokopis

»CIRIL IZ JURISNEGA

BATALJONA«

Avtor: Mile Pavlin,

Ljubljana, Aleševčeva 48a

Ostalim avtorjem je ure

dništvu Dolenjskega

lista rokopise vrnilo in

se jim za sodelovanje v

natečaju zahvaljuje.

Nagrainede slikanice bodo iz

štev Dolenjski listu,

ko bodo zanj izgotovljene.

Sledeči dan:

»Naš uspeh je skupen;

stojna vaše izmenjosti se bo pokazala

na žrelu cevi.«

Cas je mineval in bližal se je

dan velikega izpitja, bojnega

streljanja v naši enoti.

Rezultat strelnjanja je pripravljanje vsa

kega posameznika pri pouku.

Minila je noč, polna razburjanja,

neopazno se je zasvitalo.

Na položaju je tišina, vsi imamo

čisto misel; trenutki so dolgi

ki kakor večnost.

V ročno sončno jutro odjekne

povelje: »Pali!« Sledi ener

gičen pritisk na pedalu, zgarni

pot in njegov odmet odleti čez

zrak.

Bojlje pa je tudi za uslužbenec,

ki delajo zdaj v dveh izmenah,

... čeprav delamo vseeno

precej čez predpisani delovni

čas. V trgovini je vedno se do

volj opraviti tudi potem, ko se

vrata že zapro. Dve delamo

dopolnito do poti dveh, dve pa

Prva modna revija v Metliki

Zanimanje za prvo modno revijo v Metliki je bilo tako veliko, da so bile vstopnice za soboto zvečer, to je 14. decembra takoj razprodane in so se zato predstreljeli odločili, da bodo vse revijo ponovili. Še naslednjem dne.

Cedno in domiselno dekorirana dvorana je v soboto zvečer sprejela mnoge povabljene goste iz Ljubljane, Novega mesta in Crnomlja, katerim se je predstreljalo domače občinstvo, ki je do kraja zasedlo vse prostore pri pogrenjenih mizah. Organizator revije je bila Belokranjska trikotažna industrija »Betis«, sodeloval pa so še Sivilsko podjetje, Cevljarsko podjetje in frizerski salon Zupanič, vsi iz Metlike.

Na reviji je bilo prikazanih 63 različnih modelov, in sicer žensko in otroško svileno spodnje petlo, sportni puloverji in hlače, športne oblike za mladino in odrasle, dopoldanske, popoldanske in večerne ženske.

V VSAKO HISU DOLENJSKI LIST!

bleke, kostimi, oblike za svečane priložnosti ter moški in ženski plašči.

Revijo je spremljal Goricanov kvintet iz Tržiča, ki je po končanem programu z živahnimi melodijami ustvaril med navzočimi veselo razpoloženje. »Betis« kot nad lepo, solidno izdelavo

Sivilskega in čevljarskega podjetja.

Bilo je dovolj prijetne paše za oko in vsi navzoči so bili presenečeni tako nad številnimi novimi izdelki tovarne. »Betis« kot nad lepo, solidno izdelavo

Začelo se je drugo cepljenje proti otroški paralizi

V soboto so začeli z drugim cepljenjem proti otroški ohromljosti v občinah Crnomelj, Novo mesto in Žužemberk, v ponedeljek pa tudi v Kostanjevici in Podbočju. Vse starše opozarjam, da je le trilateralno cepljenje proti tej nevarni otroški bolezni uspešno, zato nikar ne zamudite dneva cepljenja v vašem okolišu!

Tri kratke iz Mokronoga

Na zadnjem seji je ObLO razpravljalo o ustanovanju krojaškega podjetja v Mokronogu. Že svoj čas je bilo dobiti govor o potrebi takeša podjetja, pa se krojači niso mogli odločiti, da skupno podjetje. Sedaj so dalj sami pobudo ljudskemu odboru, ki je obujbil podjetju vso pomoko. Urediti morajo še nekatere formalnosti, pa bo Mokronog imel krojaško podjetje, ki bo v začetku zaposlilo 15 do 20 krojačev.

O obratu Telekomunikacij v Mokronogu so občani govorili do nedavnega precej črnogledo. Ni budno, saj imamo v ustanavljanju podjetja in podobnem v Mokronogu slabe izkušnje.

NOVICE IZ ŠMARJETE

7. decembra ob 18. uri je bil v Šmarjeti občini zbor kulturno umetniškega društva. Udeležba je bila zadovoljiva. Razpravljali smo o delu društva in preteklem letu ter sklenili pozitivno delo mesane pevskega zbora in dramske sekcijs.

Iz Črnomlja in okolice

USTANOVILI BODO »DOM IGRE IN DELA«

Društvo prijateljev mladine v Črnomlju je izvolilo posebni odbor, ki skrbti za preureditev prostorov, v katerih bodo ustanovili »Dom igre in dela«. Zadej je društvo prispevalo precej tudi iz lastnih sredstev. Tačno bomo v kramku v Črnomlju dobili dom, ki si ga mamec že dolgo želi.

CESTO SO TLAKOVALI

Končana so dela pri tlakovalni ulici »Pod Lipo«. Tako imamo po zaslugi prizadevnosti občinskega ljudskega odbora namesto blatne in razdrte stranske poti spet eno novo tlakovalno ulico.

Priprave za praznovanje noveletne jelke v Žužemberku

Preteklo sredo je odbor Društva prijateljev mladine v Žužemberku na seji govoril tudi o organizaciji noveletne jelke. Občinski ljudski odbor ima za to na razpolago manjši zmesek, nekaj bodo prispevala podjetja (tukaj je zelo malo). Tudi letos je društvo zato odločilo, za nabiralno akcijo, saj je lani lepo uspela. Izbran je bil poseben odbor, ki ga sestavljajo v glavnem najbolj agilne članice Društva prijateljev mladine, pritegnili pa bomo tudi mladince. Te so tudi lani pridno pomagale pri peki peciva in pripravljanju zavojev. Radi bi taim lepo obdarovali predložiske in Solske otroke, saj so ti otroci

v glavnem zaradi slabih socialnih razmer prikrašjeni za maršik. Šola pripravlja pravljeno igro Sneguljčica, nastopil bo tudi Dede Miraz, ki bo s sneženkami delil darila. Tudi letos bomo skušali prepričati stare, naj bo to res tudi družinski praznik, ki se ga bodo otroci veselili in jem bo ostal kot spomín iz otroških let.

Početki so vsi delegati delali v treh komisijah. Tam so ugotovili, da je vseeno bolje nekaj kot nič, da je bolje, da je v oddeljkih vseh vsaj eno skromno odborjarsko ali nogometno moštvo, če že drugače ne more biti. Tu ni važna organizacija – ali je to Sportno društvo ali Partizan – važen je človek, ki mu hočemo s športom in telovadbo dati zdravo razvedrilo in sredstvo za okrepitev. Izraženo je bilo mnenje, da se razrešajoči mladini ne sme preprečevati gojenje sportnih panog, ker so to zanoj najbolj privlačna. Rayno pri starejših je troba

Mornar Frane Bistrčič je med vojno in po njej sam razstavil in uničil 100 morskih min, zato se ga je pribjelo ime »mina«.

Prelomnica v Partizanovem delu

Gotovo je že vsak seznanjen z delom izredne skupščine Zvezde Partizan Slovenije, ki je bila pred kratkim v Ljubljani. O tem je naše dnevno in športno časopisje izčrpno poročalo, zato bi se mi omemel le na najvažnejše zapisnike.

Vsi komentatorji so si enotno dom, da pomeni to skupščino veliko prelomnico v delu partizanske organizacije: ustvari so bili pogoli, da stopi Partizan z naglim korakom na pot nadaljnega razmaha. Skupščina je vskladno različna gledanja na telesno kulturo in pomeni odločen korak k enotni telesni kulturi. Pri nas smo se dalet od vzorne stopnje telesne kulture, zato je treba prisluhniti željanu in potrebnim delovnim ljudi. Do sedanje oblike dela so se preživele in ustrezajo le skromnemu številu pridržnikov, zato so je treba prepričati razvoju, ki bo narekoval nove oblike. Društvo po terenu in večina vodstvenih okrajnih zvez so razumela, da stare oblike ne ustrezajo in so zato iskalna nova, sodelovala v družbenih organih in se povezovala z ostalimi telesnovzgojnimi organizacijami (enoten nastop različnih organizacij novomeškega okraja na zletu »Bratstva in edinstva« v Bihaku je lep primer takega sodelovanja), republiški upravljeni in izvršni odbor Partizana pa je tako inicijativno zavral, ker je imel razvijeno gledanjo na osnovna vprašanja programa in nadaljnega razvoja organizacije. Vodstvo je izgubljalo ugled na terenu, navzdeč precej stregemu centralizmu pa ni uspel preprečiti razvoja. Konflikti v izvršnem odboru so privedli do javnih razprav in do te skupščine, ki je naredila končne preživljene, ki so oblikana v centralizaciji.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

Predsednik tovarštev Ribičič je v očitnem referatu nazidal vsej vlagotvoritev. Ki so razočarile še tiste redke pristaste konservativnih nazavor. Ugotovil je, da je danes v partizanskih društvinah preko 30 tisoč mladih izpod šestnajstega leta in da to daje nekaterim društvinam značilni pionirske organizacije. Zakaj je tako stanje? Predvsem zaradi stanjanja športnih igier, ki so za doračajočo mladino najbolj privlačne. V društvinah, ki so to pravčno uvidela (taka so skoraj vse društva na Dolenjskem) je stanje popolnoma drugačno. Spriznati se je treba s tem, pa se bo počelo.

O vaški zaščiti

Iz časov, ko se je porajala naša ljudska armada

Ta mesec, 22. decembra, praznuje naša JLA svojo šestnajstletnico, z njo pa slavi ta pomemben jubilej tudi vse naše ljudstvo. Se bolj živo kot sicer se bomo ta dan spominjali naše velike borbe za svobodo, formiranja in borb prvih partizanskih skupin, čet, odredov, brigad itd. Spomnili se bomo tovaršev in tovaršic, ki so se v teh enotah borili, posebej pa še tistih, ki so dali življenje za svobodo.

Ko se spominjamo rojstva naše armade in njene rasti, pa se moramo spomniti tudi naših narodnih zaščit po naših vasesh, kajti te zaščite so med NOB imele stratežno vlogo v nasovnem ozemljju.

V začetku junija leta 1942 so bile straže vaške zaščite ustavljene povsed po vasesh okrog Skocjan, Smarjeti in v dolini Lakenca. Taka straža je bila ustavljena tudi v vasi Zalog pri Skocjanu. Nekega dne v začetku junija 1942 smo bili poklicani na sestanki v vasi vsi moški od sedemnajstega do petdeseteleta. Zbral se nam je precej in Vili Taborski nam je povedal, da je dobil naročilo, naj v naši vasi ustavimo vaško zaščito. Rekel je, da bomo stražili vsi iz vasi, ki smo za to sposobni. Taborski je dobil to naročilo od učitelja Marenka iz Skocjan, s katerim sta bila dva partizana in še neki tovarši. Vili Taborski je bil vajen poveljevanju (v bivši jugoslovenski vojski je bil deseter), zato so njega določili za komandirja vaške zaščite, v kar smo vsi soglasno privolili. (Vilija so jeseni 1942 mobilizirali v belo gardo in belogardisti sami so ga v Belli cerkvi ustreli, kakor po nesreči. Njegov brat Tone je bil v partizanah). Na spisku pri komandirju je bilo trideset moških, sposobnih za stražo, med njimi tudi jaz. Na prvem sestanku nam je komandir razložil, kje in kako bomo v vasi stražili. Straža je bila samo ponori. Malo pred mrazom sta nastopila prva dva in stražila do polnoči, od polnoči do jutra pa druga dva. S tako menjavo smo prišli na vrsto vsekih osem dni. Po navadi sta stražila eden od izkušenjnejših starejših, ki je že bil vojak, in eden od mlajših. Jaz sem vedno stražil z mojim sedom Janezom Jermanom. Kdaj je kateri šel na stražo, je sporočil komandir sam ali po kom drugom. Straža narodne zaščite na naši vasi je bila sploščeta tudi oborožena. Imeli smo puško — mavzerco, ki jo je bil prinesel

Z domžalah. Konda Terezija — Sp. Gorje pri Bledu. Marlin Tone — Senta Mijatovič Justina — Titov Velies. Oderle Marlija — Varaždin Strajnar Martin — Surdušica. Kafol Lojze — Nemčija Kokel Hema — Francija Šinkovič Rudi — Holandija Novak Jožef — Otok Šinkovec Franc — Ljubljana Fabjan Nežka — Hmeljnički Golob Anton — Malenska vas. Malenšek Tončka — Kašča Vovk Ana — Gornja vas Gorenc Marija — Bitna vas Gilha Alojz — Veliki Gaber Andrija Slavo — Zagreb Čeh Alojz — Visoka Župa Huteve Jože — Djakovo Jankovič Jože — Surdušica

domov ob razpadu stare Jugoslavije in imel ves čas skrito na vaščan Ignac Krnc. Ob ustavljivosti vaške zaščite je dal straži puško in pištole »parabelum«.

Organizatorji straže narodne zaščite so nas na straži večkrat obiskali, da bi se prepričali, kako opravljamo svojo dolžnost. Vselej so bili zadovoljni z nami. Večkrat smo ustavljali tudi partizane, ki so šli ponoči skozi vas v vasi, ker je bila naša straža na enem kraju, ampak smo moralni hoditi po cesti gor in dol. Največ smo se ustavljali na mostu pri Smrkarjevem mlinu. Ni še minilo leto, ko so most stražili italijanski vojaki, sedaj smo ga pa v-aščani sami. Poslušali smo reglajočje italijanskih strojnjikov in eksplozije bomb iz postojank, največ iz Sentjerneja, kjer je roštaljalo celo noči. Veseli smo se tegota rotanja, vedoč, da partizani dajejo Italijanom »po duši«.

Stražari smo večkrat pomagali partizanom, ki so šli skozi vas, z nasveti; neke noči so jima z Jermanom pomagala posrejala za njim, tako je ostal

samo še en naboj. Pozneje smo tudi pištole dali partizanom in stražili brez orložja. Dokler smo imeli puško, smo bili kar nestepni, kateri jo bo nosil na ramen in se pobahal z njo. Straža ni stala samo na enem kraju, ampak smo moralni hoditi po cesti gor in dol. Največ smo se ustavljali na mostu pri Smrkarjevem mlinu. Ni še minilo leto, ko so most stražili italijanski vojaki, sedaj smo ga pa v-aščani sami. Poslušali smo reglajočje italijanskih strojnjikov in eksplozije bomb iz postojank, največ iz Sentjerneja, kjer je roštaljalo celo noči. Veseli smo se tegota rotanja, vedoč, da partizani dajejo Italijanom »po duši«.

Stražari smo večkrat pomagali partizanom, ki so šli skozi vas, z nasveti; neke noči so jima z Jermanom pomagala posrejala za njim, tako je ostal

Jožedular: ZAPISKI STAREGA GROBARJA

15. marca 1942

Malo me zebe v prste. Tu na podstrelju je hladno; sonce še ni moglo pregnati mraza in burje, ki sta tod gospodarila pozimi.

Druga leta sem v tem času že preoral njivo nad Krko, danes pa stoje tam laške barake. Nobenega od nas niso nič vprašali. Najlepšo zemljo so nam vzeli. Izkopali so jarke, zabetonirali temelje, postavili nanje lesene barake in vseeno krog napeli žico. Zdaj se Lahij tam šopirijo, vlečo svojo zastavo na smrekov drog in jo spet spuščajo, zraven pa vpijejo in kriče, kot bi sam hudič kvartiral pri njih. Vendar bi jim človek vse to še odpustil in tudi tiste njevi bi pogrešil, če bi nas drugače pestili pri miru. Toda ne! Od tam, izza žice, hodijo vsak dan njihove patrule in zdaj privlečejo s seboj tegu, zdaj onega našega človeka. Potlej jih zaslišujejo in pretejo ali kako drugače mučijo. Vpijte teh ljudi se nameři včasih sliši prav do naše hiš.

Tudi zdaj... Da, tudi zdaj slišim vpijtje. Toda to ne bo od tam Cvrnrov fant verjetno spet kriči nad očetom in domačimi.

»Res, vsa sreča, da mi Bog ni dal fantov. Hči Kristina se je pošteno omožila, z zetom še kar gre in tudi z nju nima otrokom, imam zdaj, ko sta že iz plenic zlezla, po svoje zmerom kako veselje.

Toda pri obeh sosedih, pri Cvrnrovih in Križajevih... Zena me kliče. Doli moram.

16. marca

Včeraj nisem utegnil nadaljevati s pisanjem. Golobov Rude je prišel. Rekel je, da mi mora nekaj na samem povdati.

Nekoliko sitna je ta stava. Rude ima namreč v hlevu skrito jugoslovensko vojaško puško. Saj imajo skrito orožje tudi drugi. Toda njegovo puško je še lansko jesen videl Cvrnrov Filip. Zdaj pa mu ne zaupa več, zlasti ker se Filip zadnje čase vse preveč druži z Italijani.

Nerad imam opravka z orojem. Svetoval sem fantu, naj ponoti puško vrže v Krko. Tam pri viseči skali, kjer je voda globoka, da se ne vidi dna. Toda Rude ni bil za to. Rajši bo še naprej skrival puško v hlevu.

Nazadnje sem mu rekel, naj orožje prinese v zidanico. Pod strop, med deske bom zatačil tisto karabinko. Bolj na varnem bo kot v Golobovem hlevu.

Kot rečeno, do vojske je bilo med obojimi priateljstvo. Tudi zadnje leto še. Toda letos, zadnje tedne...

Menda se je med njimi prilepel, ko je Križajeva opnesla Cvrnrovki tiste pomije, ki jih ta vsak dan vlači iz vojaške kuhinje. Res, obilježeno se prasci s temi pomijami! Mastne so in včasih je na dan za cele korke makaronov, riža in krompirja.

Pa ne samo prasci, tudi sami Cvrnovi živijo ko grofje. Tisti kuštravi laški tenente, ki hodi k njihovi Magdi, jim vsak dan nosi iz vojaške kantine moko, olje, cuker in boge še kaj. Za Filipa pa pravijo, da ima denarja na kupe. Zmeron sedi v gostilni, kjer pije in plačuje za druge. Ljudje nekaj namigujejo, odokd ima denar. Zato se ga mnogi izogibajo. Se dobro, da se možet ne druži z njim. Včasih sta si bila velika prijatelja.

19. marca

Ko sem danes pretkal po vinogradu in gledal, če katere trte niso mogoče prestale letošnje dolge in hude zime, se je nenadoma na gornji škarpi znašel Cvrnrov Filip. Držal se je za staro breskev in bolščal med kolje, ko da je nekaj izgubil.

»Stric, je čez dolgo zaklical, »kaj trte gledate?«

»Menda ne krave ali osla,« sem mu odvrnil, ker sem bil sit tistega njegovega naprejzanja in buljenja.

Potlej se je le odtrgal od drevesa, skočil pod škarpo in se med trtmi podrsal do mene.

»Bo!« je vprašal.

»Bo,« sem mu odvrnil, čeprav sem vedel, da ne sprašuje za trte.

»Ali je šel kdo tod mimo?« je potlej zinil kar naravnost. »Neki fant, mogoče.«

»Nobenega nisem videl. Kaj pa naj sicer išče sedaj v vinogradu?« sem se začudil. »Menda ne bo po praznih trsih grozja brašl.«

»Ah, vi ne razumete,« je rekel Filip razburjeno. »Ni bil naš človek.«

»Talian mogoče?«

»Ne, Talian že ne.«

»Kdo pa?« so se mi kar sama razprla usta.

Filip pa je že izpustil kolec na trti in se pognal čez nizko kamnitno ogrado v sosednjem vinogradu.

»Stric, partizanska baraba je bil!« je rignil že onkrat vinograda in mi izginil izpred oči.

21. marca

Ko smo v večji opoldne jedli ajdove žgance z jeljem, sta se pred vratu ustavila dva laška vojaka. Bila sta majhna, skoraj pritlikava, in na glavi je vsakemu tičal zeleni klobuček, kot jih včasih nosijo naši paglavci. Prav predzdrojno sta zahtevala kurja jajca. Ker se nista dala odagnati, je Kristina le izročila vsakemu po eno. Starejši od njiju ga je pri priči ubil in ga surovega polokal. Potlej je s svojimi umazanimi, mastnimi prstimi segel v skledo na mizi in zgrabil nekaj žgancev. Zagrizel je vanje, pa jih je takoj izpljunil. Vse ostalo je zmečkal v pesti in zalučal po teh.

»Porkerija! Kome goma!« je kričal in se pačil, ko da je v krasatču ugriznil.

Se bo vojska! Ajdovi žganci so za te soldate svinjava.

Presiti so, preobzrti, hudič laški!

24. marca

Se danes me v rami boli roka, da jo komaj premikam in vodim po papirju. Izpahnili so mi jo.

DEDEK MRAZ je pred durmi...

Se malo, pa bo Dedeck Mraz spet med nami. Otroci se ga že povsod veselijo. Tako je lani obiskal Šentjernejske cicibanice in pionirje. — Ga tudi pri vas že težko pričakujete?

Še ena lovaska s Frate

Z dobro merjenima streloma je eden izmed lovcov na zadnji vzorčni brakadi smrtno zadel 20-kilso divjo svinjo. Mrčina pa ni padla takoj, pač pa se je kotalila po strmi. Spodaj je stal drugi lovec. Pravkar je nabral na maho dva puška, ki sta se mu bližala od spodaj, ko je zaslušal nad seboj komajte.

Grozn! Naravnost k njemu se je kotala velika temporjava gmota.

»To je on!« mu je preblisnilo skozi možgane. Ze naslednji trenutek sta se zasvetila iz njeve puške dva strela, skoraj hkrati. Ko je to mož bil, se je mož bliskovito pognal iz nevarnega kraja... Vražja smola, nobenega primernega drevesa v bližini...

Z grozo v očeh in dušo v grlu je pridrjal do sosednjih lovcov. »Hau, hau, nisem vedel, nisem vedel, hau, da je, da je, da je velik, hau...«

»Kdo?«

»On!«

»Kdo on, prasiš?«

»Ne, on, hau, on, medved...!«

»Pa si ga streljal?«

»Da, streljal! Tam nekje leži...«

Sil smo v smer, ki jo je nakanal. Toda brez njega. In tam

POSTRANSKI ZASLUŽEK

vam nudil zbiranje novih naročnikov za DOLENJSKI LIST! Za 20 novih naročnikov, ki izpolnijo naročilnice in plačajo vsaj polletno naročino, vam pošljemo nagrado 1000 dinarjev. Pismone, inkasanti, upokojenci in ostali — sporočite nam, koliko naročilnic potrebuje!

UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

za skalo je ležala »grozna« mrčina s parkljami na mestu šap. Bila je vsa prestreljena gmota, nato proti puškonoscu. Skratka, bila je 120-kilso divja svinja, smrtno zadeba, še predno je na pravila tako komedijo.

Le malokdo ve, zakaj so se lovcem, ki so prihajali iz Globičice, od smeha tresli trebuhi in krive na klobukih. Enemu pa ni šlo na smeh...

111-1
zares

ki je v zadnjih trtljajih po zakonu težnosti drseba po strmi proti puškonoscu. Skratka, bila je 120-kilso divja svinja, smrtno zadeba, še predno je na pravila tako komedijo.

Le malokdo ve, zakaj so se lovcem, ki so prihajali iz Globičice, od smeha tresli trebuhi in krive na klobukih. Enemu pa ni šlo na smeh...

CE NI ZAUPANJA

»Hej vi, se zaderje stevilkov, ki je butnil v urendnikovo sobo, »vaš list je prinesel vest, da sem umrl!«

»No, če smo tako napisali, potem je že res, se brani urendnik.«

»Oslarja, pa ne res. Danes mi je že najmanji dvajset znanec rekel: »Saj ste vendar živi, v časopisu pa piše, da ste umrli!...«

»Sveda, ko nimate zaupanja in rajši verjamete svojim znancem, kakor našemu uglednemu časopisu!« ponosno odgovori urendnik.

MED RIBICI

»No, si kaj ujet?«

»Hm, nekaj malega. Se šestih moram dobiti na trnek, pa bom imel pol tucata.«

»Če vas moj klobuk moti, ga lahko dam